

Algemeen

Algemeen gevoel: veel waardering voor het RAP en werkplan en ook de gekozen vorm, alle reacties zijn zeer positief.

De belangrijkste aandachtspunten zijn:

Q: Formulering speerpunten nog te abstract;

A: Middels de factsheets worden de speerpunten met partners verder uitgewerkt de komende maanden. Dit is behandeld in blok 2.

Q: Zijn de speerpunten niet te veel / te ambitieus?;

A: We hebben een bewuste keuze gemaakt en zetten in op een realistisch werkplan. Bij de uitwerking van de speerpunten zal blijken wat echt nodig en haalbaar is en in welk tempo. Wij denken dat we op deze manier samen tot een realistisch werkplan kunnen komen voor de periode 2021-2022.

Q: Gemis investeringsagenda en projecten in het werkplan;

A: Per speerpunt wordt er in de factsheets een budget opgenomen. De factsheets (en daarmee de speerpunten) worden onderdeel van het werkplan.

Q: Is de samenwerking niet te complex? We werken nu zo pragmatisch mogelijk;

A: We blijven op dezelfde manier samenwerken in het manifest als de afgelopen periode met een compact kernteam en zoveel mogelijk meebewegen op initiatieven. Daar verandert niets aan. Per project wordt gekeken welke inzet nodig en mogelijk is van wie en wat aanvullend geregeld kan worden.

Q: Laten we er 1 verhaal van maken en zoek koppelkansen;

A: Dit doen we zo goed mogelijk, verbreding is een belangrijk thema in het RAP.

Q: Het overzicht is lastig te houden op de website;

A: We zijn ons ervan bewust dat dit een nieuwe manier van lezen is. We zullen de navigatie op website overzichtelijk maken.

Q: Meer voorbeeldprojecten – ook om te laten zien waar ze mee bezig zijn.

A: Met jullie input gaan we hiermee aan de slag. Draag deze bij ons aan!

Blok 1: Besluitvorming organiseren

Q: Welke verwachting heb je bij de bespreking van de raad? College wil je laten onderschrijven (immers uitwerking van bestaande afspraken), welke rol krijgt de raad?

A: Dat is aan de partijen zelf. We willen het in de colleges brengen met het advies om de raden te informeren. Het is aan de partijen zelf op welke manier ze dit doen.

Q: Komt er voor gemeenten ook een format-collegevoorstel?

A: Ja, met een bijbehorende presentatie. Deze komen op korte termijn naar jullie toe.

Q: RAP t.k.n. naar raad toch?

A: Dat is een mogelijkheid, dat is de gemeenten zelf.

Q: Wordt het hele RAP bestuurlijk vastgesteld, inclusief werkplan, of heeft het werkplan een andere status/wordt het later vastgesteld?

A: Het RAP is als het ware de menukaart met kaders. Het werkplan betreft concretisering met werkafspraken binnen de kaders. Het werkplan is flexibeler; we stellen dat elke 2 jaar of zo vaak nodig bij. De speerpunten in werkplan kunnen wijzigen als de situatie daarom vraagt.

Q: Collegevoorstel/raadsvoorstel impliceert vaststellen. Als het ter info of t.k.n. gaat dan hoef ik geen voorstel te maken, maar bv een raadsinfobrief of een memo voor het college. Dus benodigde format hangt wat mij betreft af van de keuze die voor vaststellen c.q. ter info gemaakt wordt.

A: Wij dragen een concept voorstel aan en powerpoint presentatie aan. Dit is een concept en kan naar eigen inzicht en lokale beleidscontext worden aangepast tot infobrief of memo. We streven ernaar dat de colleges het RAP onderschrijven/instemmen/vaststellen. De precieze formulering kan per partij verschillen.

Q: Er is een keer genoemd dat er een budget was afgesproken. Wordt daarmee de bijdrage van circa 3.000 bedoeld? Wat ik bedoel: is dit budget afgesproken in een bestuurlijk overleg?

A: Dit is in een eerder stadium (2018) al bestuurlijk op manifestniveau/werkregio afgesproken. Elke gemeente draagt ca. € 3.000,- per jaar aan het manifest bij. Per werkregio kan een andere onderlinge verdeling worden afgesproken. Het bedrag zal per 1-1-2021 worden geïndexeerd.

Q: Wie maken deel uit van het bestuurlijk overleg manifest?

A: De ondertekenaars: Provincies, Vitens, Rijkswaterstaat, Veiligheidsregio, GGD, Waterschap, 3 voorzitters werkregio's.

Q: De webinar voor raadsleden; Mogen wij daar ook aan deelnemen?

A: Ja, natuurlijk.

Q: Op welke termijn en fase in het proces wil je dan het Webinar plannen?

A: Wij denken aan begin oktober. Het Webinar kan pas nadat de colleges op de hoogte zijn gebracht van het RAP en de stukken richting de raden hebben gestuurd maar moet voordat de raden het RAP behandelen.

Blok 2: Werkplan concreter maken

Q: Is het handig om een inventarisatieronde te organiseren m.b.t. voorbeeld projecten?

A: Per Werkregio zullen voorbeeld projecten worden geïnventariseerd en je kunt ze ten alle tijden delen om van elkaar te leren. Graag zien we voorbeeld projecten tegemoet die een relatie met de speerpunt projecten hebben. Bij het uitwerken van de factsheets zullen we deze projecten benoemen.

Q: Moet ik het deelnemen aan projecten zien als een cafetariamodel; ook als je kijkt naar de financiële bijdrage(n)? En betalen de deelnemers van een project dus evt. kosten?

A: per project worden afspraken gemaakt over resultaten, organisatie, financiering etc. Dit wordt onderling afgesproken en vastgelegd in de factsheets per speerpunt. Elke partner wordt gevraagd om deel te nemen aan één van de projecten. Deze inventarisatie zal de komende maanden plaatsvinden en binnen de werkregio worden geïnventariseerd.

Q: Hoe verhoudt het financiële plaatje in de meegestuurde Excel zich tot het voorstel dat er per project (indien nodig) aanvullend budget geregeld wordt?

A: De kosten voor de projecten worden gedekt uit de bijdrage aan het Manifest. Daar waar onvoldoende financiering beschikbaar is, zal of het resultaat worden bijgesteld dan wel aanvullende financiering worden gezocht.

Blok 3: Verbreding zoeken

Q: Wordt er ook parallel gewerkt aan een communicatie plan intern in de eigen organisaties en naar externe partijen?

A: Communicatie staat op de planning voor na de zomer en die is vooral bedoeld zodat partners hun eigen organisatie kunnen informeren. Het idee om een kennisbijeenkomst (hoe pak je de interne organisatie aan) te organiseren pakken we op. Naar andere partijen (extern) is een mail uitgegaan om te informeren over het RAP. Per speerpunt wordt gekeken welke partijen we zullen betrekken.

Q: Vraag over communicatie is een goede. Daarnaast leert het proces van de regionale energiestrategie dat raad hecht aan participatie inwoners, bedrijven, maatschappij. Dat wordt nu uitgevoerd na conceptbod RES. Kun je dit proces vergelijken met RAP en/of werkplan?

A: Voor een RES wordt er een groter participatietraject opgetuigd. Voor het RAP gaan we geen groot communicatietraject optuigen; het RAP is een middel, geen doel. Communicatie met stakeholders (ondernemers, bewoners, maatschappelijke organisaties) zal per speerpunt door de betreffende trekker opgepakt worden.

Q: Kunnen we het organiseren van een verbrede klimaatgroep op gemeenteniveau niet opnemen als project in het werkplan?

A: Dit wordt/is opgenomen bij de speerpunten bij communicatie. We zullen hier aandacht aan besteden.

Q: Ik zou heel graag tot afspraken komen met ontwikkelaars, bijvoorbeeld op regioniveau.

A: Ook woningcorporaties zijn geïnformeerd. Bij speerpunten over wonen komt dit onderwerp aan de orde. Het staat dus op de agenda.

Q: Rol voor het RAP om klimaatadaptatie in de breedte te trekken (in de individuele organisatie denk ik aan: bijdrage in behoefte ophalen, urgentie duiding, goede voorbeelden delen, kennis verbinden. Volgens mij niet 1 kennisbijeenkomst dit onderwerp.

A: Als we met 1 beginnen kunnen we kijken wat er meer nodig is. Het organiseren van een kennisbijeenkomst over interne verbreding is aangekaart. Dit gaan we organiseren. Als hieruit blijkt dat er meer bijeenkomsten gewenst zijn, dan gaan we kijken wat er nodig is om jullie te ondersteunen.

Opmerking: B&W besluitvorming over de RAP betekent al dat 1 wethouder verantwoordelijk is voor RAP. Dier wethouder wenst ambtelijke ondersteuning = ambtelijk interne trekker. Voor deze ambtenaar is het de zaak / taak om collega's bij andere afdelingen te enthousiasmeren en integraal werk-/aanjaagteam te vormen. Klimaatateliers kunnen helpen. En inderdaad hebben we diverse succesvolle voorbeelden in A'foort, Rhenen, Ede, Apeldoorn,....

Q: Komt het stukje 'organisatie' straks na de vakantie ook nog in overzicht terug? RAP vs. drie werkregio's; bemensing, etc.

A: Ja dat gaan we in het werkplan uitwerken.